

dağın

FİKİR VE SANAT DERGİSİ

8 / 69

S a h i b i :

Ağın Kültür Derneği adına
Muammer NİKSARLI

Bu sayıda yazı işleri müdürü:
Mehmet Salim ÖZER

Haberleşme adresi :
Posta Kutusu No : 538
Ulus - Ankara

Gönderilen yazılar yazı
kurulunun incelemesin-
den geçer.

Gönderilen yazılar, yayın-
lansın veya yayınlanmasın,
geri verilmez ve telif ücreti
ödenmez.

Dergimiz ayda bir çıkar.

YIL : 3 — SAYI : 32
AĞUSTOS 1969

FİYATI : 200 Krş.
YILLIĞI : 24 TL.

Dizgi ve Baskı :
KARDEŞ MATBAASI
Denizciler Cad. No. 3/C
ANKARA

Kapak :
ZAFER GENCAYDIN

SOHBET :

SAYIN

AĞIN OKUYUCUSU

Bütün güçlülere rağmen derginiz çıkıyor. Bu, öğü-
nılmeye değer bir sonuçtur. Ağın dergisi, bu dâvaya inanç-
la bağlananların elinde bir meşale olmaktadır. Elden ele
nöbetle taşınan, iyi bir yolda ilerliyen, çevresine yararlı
olmaya çalışan bir meşale...

Fikir yönünden de, sanat yönünden de çarpık bir ide-
oloji gütmemiştir Ağın dergisi bugüne dek. Bugünden son-
ra da gütmeyecektir. Ama ne var ki, bugün de, yarın da
dergi yönetiminden yakınanlar, şu ya da bu sayısına giren
herhangi bir yazıyı kalite yönünden yersiz ve değersiz bu-
lanlar, bu arada, zaman zaman sert eleştirilere girişenler
çıkarmaktadır ve çıkacaktır. Bu durum, yazarları ve dergi
yöneticilerini yollarından alıkoyamayacaktır. Eleştirilerin
yapıcı nitelikte olanları alınacak, dikkatle üzerinde du-
rulacak, yıkıcı olanlara ise sadece gülünüp geçilecektir.
Dergiyi yaşatmanın, ileri götürmenin en çıkar yoludur bu
yol. Aksi halde başlanmış iyi bir iş sonuçlanmadan yarıda
kesilir. Bunun da zararı yine biz Ağın'lılara ve Ağın'ı se-
venlere dokunur. Öyle bir zararlı dönüşe varmamak için
yapılacak tek şey var: Güçlerimizi birleştirmek.

En sert eleştiride bulunan okuyuculardan tutun da,
bir köşede ssesiz sessiz oturan ve etliye - sütlüye karışımı-
yan hemşerimize varıncaya kadar hepimiz bu dergiye des-
tek olmalıyız. Dergi zayıf düşer, yayımına ara verirse bu
işten kimsenin bir kazancı, bir çıkarı olamayacaktır. Ama
dergi güçlenir, Ağın sorunlarına olumlu bir yönde eğilir,
bütün okuyucuların sanat, fikir, kültür alanlarındaki ih-
tiyaçlarına yararlı cevaplar verme yoluna girerse bunda
hepimizin kazancı olacaktır.

Dünya iyilik üstüne kurulmuştur. Yüzyıllardan beri
süre gelen müsbet olayların temelinde iyilik ve «gelişim»
vardır. İyilik ve gelişim yolunda güçlerini birleştirmek is-
teyen sayın Ağın'lılara ve Ağın okuyucularına sesleniyor-
ruz. Dergiyi yaşatalım.

AĞIN

BİR KONUMUZ DAHA VAR

Evet, bir konumuz daha var, sayın hemşehrim. Hem de Ağın'ın geleceği ile ilgili, çok önemli bir konu. Belki de hemen anlayıverdin pazardan söz edeceğimi.

Bu yazıyı, Mehmet Orhan'ın bir önerisinden esinlenerek yazıyorum. Mehmet Orhan, önerisinde, Ağın ve çevresinde bulunan tarihsel yapıtların dışarıya çıkarılmasından yakınıyor, ilçe merkezinde kurulacak bir müzede bu yapıtların sergilenmesini, böylece iç ve dış turist çekilmesini istiyordu. Bu öneriye candan katıldığımı bildirmek isterim. Ancak, bir müzenin kurulması, götürülen yapıtların yeniden Ağın'a getirilmesi, oldukça zor bir iştir. Başka bir anlatımla, bu iş, Ağın'ın gücünü aşan niteliktedir. Ama, girişimin şimdilik durdurulmasından yana da değilim. İleride çıkacak fırsatlardan yararlanılarak ve devlet yardımı da sağlanarak bir müze kurulabilir. Yeter ki işin peşini bırakmayalım.

Pazar, hiç de bu müze işine benzemiyor. Çünkü, pazar, devletin hiç bir katkısı olmadan, çevrece gerçekleştirilen bir girişimdir, örgütlenmedir. Onun niteliği, çevre ürünlerine dayandığı, çevre gereksinmelerini yansıttığı için, büsbütün özellik taşır. Bu nedenle de, çevrenin isteği olmadan, elverişli ortam hazırlanmadan kurulacak bir pazar, her zaman başarılı olamaz.

Pazarcılık, bir görenek ve gelenek işidir. Bu yargıya dayanılarak, bu konuda görenek ve geleneği olmayan yerlerin pazarcılığa girişemeyecekleri ileri sürülebilir. Ne var ki, bu görüş, er-geç gerçeklerle çelişmeye düşme zorundadır. Çünkü, pazar kurmakla yaygın alanlı bir pazarı örgütlemek ve sürdürmek ayrı şeylerdir. Ben, şimdilik dar çerçeveli bir pazarın kurulmasından yanayım. Başka bir deyişle, Ağın ve yakın çevresini ilgilendiren bir pazarın daha yararlı olacağı kanısındayım.

Ağın'ın, pazar konusunda olumlu bir denemesi de var. Yaşı ellinin üstünde olanlar, sanırım ki bu denemeyi bilirler. Bundan 40-45 yıl kadar önce Ağın'da bir pazar kurulmuştu. Bu pazara, Çemişgezek, Keban, Arapkir, Kemaliye kent ve köyle-

rinden hem satıcı, hem alıcı gelirdi. O pazar günlerinde Ağın, bambaşka bir canlılığa, bambaşka bir hareketliliğe bürünürdü. Bu pazarda, araçlar kalktığı için, satıcı alıcısını, tüketici de aradığını bulurdu. Hem de değer pahasına.

Sonradan ne olduysa bu işten vazgeçildi. Bu konuda belgeye dayanan bilgim olmadığı için nedenler üzerinde durmayacağım. Yalnız, şunu belirtmek isterim ki, o zaman Ağın bucaktı ve tarım kesimindeki çabaları ile kendine yeter durumdaydı. Bugünkü Ağın hiç de bu durumda değil. Artık harmanlardan «Dalya!..» sesleri gelmiyor. Dut, nar, çir kervanları çoktandır görünmez oldu. 40 yük, 50 yük üzüm veren bağlar, ancak sahibine yetebiliyor. Bununla birlikte, ilçe olma dolayısıyla, malsız, mülksüz tüketici bir kadro da var şimdi Ağın'da. Özellikle, dışa açılma, komşu il ve ilçelerle geniş ilişki kurma nedeniyle, Ağın, yavaş da olsa bir ilgi merkezi durumuna gelmektedir. Bu ilgiyi değerlendirmek hem hakkımız, hem de görevimizdir.

Her girişim, temsilci-aydın-halk üçlünün işbirliği ile gerçekleştirilebilir. Temsilcimiz, Ağın Belediyesi'dir. Aydınlarımız, örgütlemeyi yapacak olanlar; halk ise, her türlü desteği ile girişime ışık tutan bilinçli, sağduyulu, sömürmeyi düşünmeyen, sömürülmeye karşı çıkan topluluktur. Ağın, bu üç takım yönünden de elverişli durumdadır. Ancak, pazar kurma konusunun ilkönce Belediye'ce ele alınmasında zorunluk vardır. Çünkü, temsil yetkisi gereğince baş çekme ona düşer.

Kurulacak pazarın neler sağlayacağı sorulabilir. Bence şunlar sağlanacaktır:

1 — Üretici, malını değer pahasına satabilecektir,

2 — Tüketici, haftanın belli gününde istediğini bulacak ve alabilecektir,

3 — Ağın esnafı, daha çok alıcı bulacağı için, alış-veriş işleri canlanacaktır,

4 — Ağın'ın bilinmeyen yanlarının yakın ve uzak çevrelerce tanınması gerçekleştirilecektir,

5 — Ağın'daki tarihsel kazıların önemli benimseneceğinden, başka yerlerde de

benzer kazılar yapılacak ve böylece tarihimizin zenginleşmesine yardımcı olunacaktır,

6 — Baraj dolayısıyla yolları kesilecek Ağın'ın, çevre ile bağlantısının sürdürülmesi sağlanacaktır,

7 — Ağın'ın kültürel yönden zenginleşmesi, bugünkü durumunun korunması güven altına alınacaktır,

8 — Ekonomik yaşam diri tutulacağından, Ağın'ın açılması, etki alanının genişlemesi gibi bir durum meydana gelecektir,

9 — Yeni kuruluşlar, yeni örgütlenmeler teşvik edileceğinden, Ağın, daha çağcıl bir döneme girecektir,

10 — Ağın'daki her sınıftan yabancıların, Ağın'a, daha benimseyici bir gözle bakmaları gerçekleştirilecektir,

11 — İşsizler, küçümsenemeyecek bir uğraşa kavuşacaklarından, hem geçim yolu bulacaklar, hem de boş zamanlarını daha iyi değerlendireceklerdir,

12 — Çevrelerle ilişkinin yoğunlaşması nedeniyle, ileride açılması düşünülebilen «Lise» için gerekli ortam hazırlanacaktır. Böylece köy sayısının çoğaltılması da, şimdiden planlaştırılmış olacaktır.

Sayın hemşerim, yukarıda saydıklarının olmasını istiyorsan, başka bir deyimle, Ağın'ın daha öğünç verici bir düzeye ulaşmasını, daha mutlu bir aşamaya kavuşmasını istiyorsan, eyleme geçme zamanının geldiğini kabullenmen gerekiyor. Sen, bugüne değin her yeniliğin, her iyinin ve güzel'in öncülüğünü yaptın. Bu girişimden de yüz akıyla çıkacağına güveniyorum. Yeter ki işi sürüncemede bırakmadan, hemen eyleme koyulasın.

Artık satıcının, malını elden çıkarabilmek için mahalle mahalle dolaşarak ve yalvarırcasına, «Domates alaaaaan, biber alaaaaan, üzüm alaaaaan, patlıcan alaaaaan !... ..» diye bağırmasına son vermenin zamanı gelmiştir. Dört mevsim doğa ile cebelleşen, alın terini, göz nurunu toprağa gömen üreticinin alın yazısı bu olmalıdır.

Sana, girişiminde başarılar diler, en içten selâm, sevgi ve saygılarımı sunarım.

günlerin kötüsü

pazar

Adam oturmuş gecekondunun önünde
Sırtını duvara vermiş
— Bilmem ki duvar denir mi
Taş değil kerpiç değil
Üç beş eski tahta eski teneke —

Bir oğulları vardı gitti
Bir oğul erguvan dalları gibi
Bıçkındı mordu pembe
Belçika'da madende güneş görmüyor

Güneşleniyor elleri dizlerinde
Elleri de el değil ki
Beş dallı birer bitki
Uzuyor boğum boğum
Toprağa doğru parmakları
Bir alışkanlıktan belki

Bir kızları vardı gitti
Bir kızları güzel tatlı dilli
On altısının eşiğinde
Top toptu sarılı yeşilli
Açmıştı katırtırnakları gibi
Ne komşular soruyor nasıl nerde
Ne onlar biliyor söylüyor

Yüzü bir güz göğü gene
Bir açıyor bir kapıyor
Bozkırda ansıdığı bir yere
Yağmur götüren bulutlar
Uçan bir çift leylek gölgesi ters yöne
Kuru telgraf telleri görüyor
Kupkuru telgraf direkleri

Şu çamurlu incecik yol
Sağında bir akasya solunda bir dut
Kenarında çimenlerin bittiği
Kızı çıksa görünse gelse
— Gelse de nasıl gelirse gelse
Dudakları boyalı saç oksijenli
Kocası ağız açmayacak yemimli
O dili tutulsun neredeydin derse

Karısı siliyor süpürüyor içerde
— Yer toprak nesini süpürüyor
Hem kim gelecek ki kime —
Bir süpürgesi bulunmuş işte
Bir çamaşır leğeni
Eski kutularda ıtırı fesleğeni
Çamaşır yudu çiçeklere su verdi
Ne etsin başka süpürmesin de

Günlerin kötüsü pazar
Karı koca bir zaman
Divrik'te bir köyden kalkan
İki göçmen kuştular
Uça uça buralara uçtular
Kayıp uçurdıkları kuşlar

Necati CUMALI
(Yağmurlu Deniz'den)

DUYURU

Sayın Hemşehrilerimize

BU YILKİ RAMAZAN BAYRAMI TOPLANTISI BAYRAMIN BİRİNCİ GÜNÜ 11.ARALIK.1969 PERŞEMBE, SAAT 14.00 - 17.00 ARASINDA AŞAĞIDAKİ ADRESTE YAPILACAKTIR. HEPİNİZİN GELMESİNİ, DUYMAYAN HEMŞEHRİLERİMİZE DUYURMANIZI CANDAN DİLERİZ

AĞIN KÜLTÜR DERNEĞİ

Toplantı Yeri

CEBECİ CADDESİ, HUKUK FAKÜLTESİ KARŞISI
YENİ SEYHAN PALAS DÜĞÜN SALONU

A N K A R A

Keban Barajının Öteki Sorunları

İbrahim BATUKAN

İnş. Yük. Müh.

«Keban Barajı'nın Öteki Sorunları» başlığı altında hazırladığım bu yazıda; artık sorun (mesele) olmaktan çıkmış, gerçekleşme yolunda bir hayli ilerlemiş bulunan kara ve demiryolu varyantlarından, köprülerinden, yeri değiştirilen şeker fabrikasından ve genişletilen Elâzığ Hava Alanı ile ferî işletmesinden, eski hattın ve köprülerin sökülmesinden söz edeceğim.

1 — Demiryolu Varyantı ve Köprüleri :

a) Demiryolu :

Keban Barajı'nın inşaatı ile Elâzığ - Muş Demiryolunun Elâzığ'dan biraz başlayan 47 + 700 km.'lik kısmı baraj gölü içinde kalacağından güzergâhı değiştirilmektedir. İş iki kısım halinde ele alınmıştır. 1. kısım (30,2) km. boyundadır. 1969 inşaat mevsimi başında ray döşenmesine hazır bir duruma getirilecektir. Bu kısmın keşif bedeli 45 milyon lira civarında olup halen %97 oranında gerçekleşmiştir. 11. kısım (15,5) km. boyundadır. Keşif bedei 55 milyon lira civarında olup (%35 oranında keşif ilâvesi dahil) işin %70 i gerçekleşmiştir. Bu kısmın ikmâl tarihi 31/7/1970'tir.

b) Fırat ve Çaltı Köprüleri :

50 ve 60 m.lik çelik köprüleridir. Yol, alt başlıkta olmak üzere, kafes giriş sisteminde inşa edilecek köprüler, 6.446.182 liraya TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce kurulacaktır. Üst yapı malzemesi, kreozot, krapo, krapo civata ve somun gibi malzemeler Keban Barajı kredisinden faydalanmak suretiyle Batı Alman firmalarına ihale edilmiştir. Bu malzemeler için açılan akreditiflerle toplam FOB 2.680.029,01 DM; CIF 1972.884 DM; kreozot, krapo ve krapo civata ve bulonu ve ens-

pektörler etüdü için 904.537,96 DM ve bunların kur farkı olarak da 110.342,42 TL. ödenmiş bulunmaktadır.

2 — Karayolu ve Köprüler :

a) Yollar :

Keban Barajı'nın inşaatı ile birçok yollar su altında kalacağından yeniden yapılması gerekmektedir.

Bunlardan Elâzığ - Güllüşkür Kovancılar - Türlüşmek yolları ihale suretiyle, diğer 11 ayrı yol da emanet suretiyle inşa edilmektedir. İhaleli yolların toplam boyu 83 km. emanet yolların toplamı ise 221 km. tutmaktadır. 1. gruba dahil yolların ihale bedelleri toplamı 35.899.990 TL.'dir. Keşif ilâvesi vardır. Halen 41.896.000 liralık iş ve ödeme yapılmıştır.

2. gruba dahil yolların keşif bedelleri toplamı 132.100.000 TL. olup şimdiye kadar 85.865.000 lirası ödenmiştir.

b) Köprüler :

Güllüşkür, Singeç, Mazgirt ve Kemaliye (Şirzi) köprüleri ihale; Keban ve Kесе köprüleri emanet olmak üzere altı köprü yeniden inşa edilmektedir. İhaleli köprülerin toplam uzunluğu 610 m. ve Keban köprüsünün (Barajın bir kaç km. mansabında) uzunluğu ise $2 \times 10 + 18 \times 12 = 236$ m'dir. Bunların sırasıyla ihale ve keşif bedelleri şöyledir : Güllüşkür köprüsü ($6 \times 44 + 2 \times 36 = 336$ m.), 21.451.281,35 TL. Singeç ve Mazgirt köprüleri

(67 m., 113 m.), 2.013.852,00 »

Kemaliye (Şirzi) köprüsü

(94 m.), 1.450.495,00 »

Keban köprüsü (236 m.), 5.000.000,00 »

Kесе köprüsü

(Elâzığ - Palu yolunda), 5.000.000,00 »

Güllüşkür köprüsü bir Alman firmasına

ihale edilmiştir. Bugüne kadar müteahhide 2.997.944 TL. ve 1.128.935 DM ödenmiştir. Ayrıca köprüünün mühendislik hizmetleri ve Pertek Su Geçişi için 136.462 U.S. doları ve 1.200.871 TL. ödenmiştir. Diğer köprülere yapılan ödeme toplamı ise 7.118.205 TL'nı bulmuştur.

3 — Pertek Su Geçişi :

1958 - 1964 yılları trafik sayımlarına dayanan fizibilite etüdlerine göre Pertek'te şimdilik bir geçişin ekonomik olmadığı sonucuna varılmıştı; fakat, 1965 - 1967 yıllarında trafik yoğunluğunun hızla arttığı görüldüğünden, Pertek'te feri ile bir geçişin kurulması lüzumu anlaşılmıştır.

Yapılan etüdlere göre dubalı köprü şeklindeki geçişin 40 milyon liraya, feribot şeklindeki geçişin 10 milyon liraya çıkacağı anlaşıldığından, 28/8/1968 tarihli «Keban Koordinasyon Kurulu» toplantısında feribotla su geçişin sağlanması uygun görülerek Keban Barajı ve HES'ni işletecek kuruluşun feribot işletmesini de üzerine alması kararlaştırılmıştır. Baraj inşaatının son yılında feribotun Elâzığ ve Pertek yakalarında yanaşacağı iskele ve rampalar yapılacaktır. Rampaların boyu ve şekli baraj rezervuarlarının işletme seviyeleri gözönünde bulundurularak hazırlanacaktır.

4 — Su Altında Eski Demiryolunun ve Köprülerinin Sökülmesi :

Konu milli servet ve ekonomi yönünden ele alınmış; inceleme sonunda, hattın ve köprülerin bugünkü malzeme değerinin eskime payları düşülmüş olarak) sökme masraflarının kat ve kat üstünde olduğu görülmüştür.

Hazırlanan ekspertiz raporuna göre, özet olarak, hattın ve köprülerin malzeme değeri 12.770.908 TL; sökme ve Elâzığa taşıma bedeli toplamı 3.384.602 TL'dir. işletmesi Genel Müdürlüğü'nün önümüzdeki yılda bütçesine, sökme masraflarını karşılayacak parayı koyarak bu malzeme-yi su altında çürümeğe terk etmemesi gerekir. Bunun, 6 - 7 aylık bir süre içinde başarılabileceği kabul edilmektedir.

5 — Elâzığ Şeker Fabrikası :

Eski fabrika tamamen baraj gölü içinde kalmakta idi. Bu sebepten yerinin değiştirilmesi zarureti hasıl olmuştur. 1968 yılı kampanyası biter bitmez makinalarının sökülmesine ve Yurtbaşı köyü yakınındaki yeni yerinde kurulmasına başlanmıştır.

Fabrika yeni yerinde 10/Ekim/1969'da işletmeye açılacaktır. Bu nakil ve yeni yerleşim işinin malî portesi 62.498.658 TL. olup bunun % 76'ına tekabül eden (47.379.060) TL'si Türkiye Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketi'ne, DSİ tarafından ödenmiştir.

6 — Elâzığ Hava Alanının Genişletilmesi :

Hali hazır Elâzığ Hava Alanı, Viscount tipi jet motorlu Türk Hava Yolları uçaklarının inip kalkmasına müsait değildir. Bu uçaklarla Keban'a gitmek isteyenler, ya Malatya veya Diyarbakır Hava Alanlarına gidip oradan baraja karayolu ile ulaşmaktadırlar. Yaz aylarında ve iyi havalarda Hava Yollarının pervane motorlu küçük uçakları ile de gitmek mümkün; fakat her zaman değildir.

İşte bu maksatla Bayındırlık Bakanlığı 1969 yılı bütçesine 2 milyon lira ödenek konularak tevsi işi önümüzdeki inşaat mevsiminde gerçekleştirilecektir.

Buraya kadar verilen kısa açıklamalarla Keban projesinin esas bünyesi dışında doğan, bu yanal yatırımları, bir tabloda özetlemek istiyorum :

Devamı Sayfa: 26

BİR KURBAN DAHA VERDİK

Yazan
NURİ ONAT

Onun yazgısında, bir otomobilin tekerlekleri arasında can vermek varmış. Nereden bilirsin bunu? Bilseydi, bir çağrıya koşarcasına gider miydi?

Rıza Duna'dan söz etmek istiyorum. Suskunluğuna karşın, içinden volkanlar fışkıran, lâvları kimseyi incitmeyen içten insan, özverili insan Rıza Duna'dan.

Bir trafik kazası sonucunda, onu da uğurladık dönüşü olmayan bir yolculuğa.

Rıza Duna, davranışlarında içten, eylemlerinde yöntemli, ilişkilerinde özverili idi. Hiç bir şeyden korkmazdı; ama çok saygılı idi. Üstlerine gösterdiği saygının kötüye kullanıldığı çok görülmüştür. O, bu tutumdan çok üzülürdü. Ama, yine de çelebilği elden bırakmazdı. Ankara Belediyesi'nde birlikte çalıştığımız günleri anımsıyorum. Bir yandan şeker hastalığının sinir bozucu baskısı, öte yandan çalışma ortamının kirliliği, sınırlılığı... İki güçlü saldırgan arasında kalan Rıza Duna, üzgünlüğü de aşan bir bezginlik bunalımına kapılırdı. Ama, bütün bu acıları içine ata ata, saygının ve sevginin merkezi olmasını bilirdi.

Kendisiyle tanışıklığımız, 1955 yılında başlar. Ben, onun, en sıkışık ve kötü durumlarda bile kimseye kızdığını, bağırdığını, saygı sınırlarını aşan davranışlara yöneldiğini görmedim. Oysa, ortam, her çeşit olumsuz tepkiyi haklı gösterecek nitelikteydi. Özellikle savunma konusunda.

Tam anlamıyla bir disiplin ve düzen adamıydı, Rıza Duna. Üst-ast ilişkilerini ne soysuzlaştırırdı, ne de ayağa düşürürdü. Masasındaki bir kalemin bile yerinin değiştirilmesini istemezdi.

Rıza Duna, acıma duygusu çok güçlü bir insandı. Kimsenin emeğinin boşuna gitmesine razı olmazdı. Bu duygusunun en belirgin örneğini, Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğüne bağlı İnşaat Bürosu Şefliği sırasında göstermiştir. Teknik ölçülere uydukları halde yıkımları öngörülen gecekondu konusuna çok direnmiştir. Yiğitçe karşı durmuştur bu girişimlere. Diyebilirim ki, üstleriyle arasının açılmasına, daha çok bu özverili davranışları sebep olmuştur.

Rıza Duna, karakterli, biraz tok sözlü, içinden pazarlıklı olmayan bir kişiydi. Memleket sorunlarıyla yakından ilgiliydi. Ne var ki, suskunluğunun sonucu olarak, hiç bir tartışma konusuna etkin olarak katılmazdı. Karşısındakini incitmekten korkardı. O, kendi ışıklı dünyasında yalnız yaşamayı daha yeğ tutardı. Eleştiriciydi, ama saldırgan değildi. Duygusalıklarını içinde eritmesini, söndürmesini bilirdi.

Rıza Duna, insancıl duyguların en güzel örneklerini vermiş, özgeci, hoşgörülü bir hemşerimizdi. Kendisine Tanrıdan rahmet, kederli ailesiyle seven ve sayanlarına da uzun ömür ve sonsuz sabırlar dilerim.

N. O.

OKUMANIN ANLAMI

Adnan BİNYAZAR

Eylem olarak okuma sözkonusu olduğunda ilk ele alınacak araç kitaptır. Yurdumuzda, özellikle son yıllarda kitap basımının yoğunluğu, ister istemez eylem ve yöntem yönünden okumanın anlamını düşündürüyor. Çoğunlukla «mekanik» yönünü tanıdığımız okumanın anlamı daha da önemlidir. Okul programlarında «mekanik» yön üzerinde durulduğu, buna karşın, «anlam» üzerinde durulmadığı eğitim anlayışımızın üzerinde en çok durulan bir yanındır. Kültürel tamlıktan yoksun oluşumuzda, bu anlayışın büyük etkileri vardır. Bu eğitimi kavramamış kişilerin çokluğu, kültürel yaşayışımızı bile etkiler. Bu yüzden, yetkililerin çoğu, onlardan bekleneni vermez. Kültürel durumları canlı tutmak, okumada güdülen yöntemle gerçekleştirilir. Bu yöntemin ilk koşulu çeşitli konularda yazılmış yapıtlardan yararlanmaktır. Kişinin tek yönlü yetişmesi, kültürel yaşamda ve toplumsal ilişkilerde büyük dengesizlikler yaratıyor. Her yeri geldikçe belirttiğimiz gibi, öğretim yapan kişinin kültürel yapısı yönünden iki özelliğinin olması gerekir. Öğretim olanaklarını bulan kişi, her şeyden önce bir «iş» in adamıdır. O işi başarıyla yürütmesi gerekir. İkinci yönü toplumsal yönüdür. Bizce en önemlisi budur. Kişi, o toplumun sorunlarını derinliğine bilmek zorundadır. Kendisine nasıl bir yöntem çizeceğini, toplumun olanakları yaratır. Toplumun isteklerini bilmenin, topluma yararlı olmakla ilgisi büyüktür. Özellikle az gelişmiş ülkelerde, öğretim yapan kişilerin en az iki kat çalışmaları zorunludur. Az gelişmiş ülkede yaşayan insanın ulaşmak istediği nokta, çağdaş uygarlık düzeyidir. Atatürk, bunu yeterli görmemiş, toplumuna, çağdaş uygarlık düzeyinin de ilerilerini göstermiştir. Çünkü Türk Ulusunun karakterine ve dayanma gücüne Atatürk'te sonsuz inanç vardır. Kurtuluş Savaşımız, büyük acıların sonucudur;

Türk ulusu her güçlüğe göğüs germekte, başka uluslardan daha başarılı bir sınav vermiştir. Bu yönden kişinin toplumsal sorunları kavraması, bir iş'in adamı olmasından daha zordur. Bir işi bellemek için belli kurallar vardır. Bu kuralları sindiren kişi, kendisine başarı yollarını açmış olur.

Belirli kitapların dar kapsamı içine sıkışmış kişi, okumaya sırt çevirmiştir. İş adamı için, birtakım belirli kitaplar yeterlidir. Kişinin toplumsal görevini yerine getirebilmesi için çeşitli konularda okuması kaçınılmaz sonuçtur. Çünkü topluma seslenmenin belli kuralları yoktur. Toplumun ne zaman neyi isteyeceği çoğunlukla belli değildir. Gerçi birtakım kabataslak ölçüleri bilmekte büyük yarar vardır, ama bu bilgilere güvenmek boşunadır. İstekleri yönünden topluma zamanında ve yerinde uyum yapmak, sorunlarına bulunacak çareleri saptamak önemlidir. Böyle bir sonuca, çeşitli bilgileri sindirmiş kültürlü kişi varabilir. Bunun için günümüzün insanını «füze» konusu kadar Balzac'ın, Asturias'ın Hemingway'in... romanları da ilgilendirmektedir. Dr. Barnard'ın kalp üzerindeki çalışmalarını bilmemek, izlememek, vurdurduymazlıkla bir tutulur. Hatta Einstein'ın varlığı ve önerdiği düzenler karşısında bile kişinin gözünün kapalı olmaması istenir. Bilimler arası ilişkiyi iyi kurmak, doğru saptamak gereklidir. Ulus düzeninin işleyişi bile, okumada güdülen yöntemle ilgilidir. Konfüçyus'un «söylenenleri anlama erdemi» önerisi, ulusallıkla bağdaşır. Filozof'un sözkonusu ettiği dilin anlaşılması sorunu, okumanın anlamına değgin önerilerdir. Giderek, toplumun bir kültürü anlaması gerçeğine ulaşır Konfüçyus. Bunun da okumanın anlamıyla yakın ilgisi vardır. Ancak bu yöntemle, toplumsal sorunlara (kültüre, eğitime, toprak sorununa, Anayasa tartışmalarına v.b...) bilinçli çözüm

yolu aranabilir. Bunun dışındaki çıkışlar, havanda su dövmek gibi, tüm toplumsal çabaları boşa çıkarır. Böylece, birbirimizi suçlarınız yıllar boyu, hiç bir soruna çözüm yolu bulmadan, önemli bir yıkım ya da kopukluk olursa bütün varlığımızla bir suçlu aramaya koyuluruz. Suçluyu bulmak, geniş çapta erdemlilik sayılır.

Bütün sanatlarda «klâsik devre», başlangıç sayılır. Kişinin bu çağı iyi anlaması, yaşadığı sanatın klâsik'le ilgisini kurması zorunludur. Ancak bu gücüyle çağdaş «modern» sanata bir anlam verebilecek, onu çağdaş bilimler düzeyinde açıklayabilecektir. Yöntemli bilginin başlangıcı da klâsik anlayışa dayanır. Bu oluşumun sonucudur çağımızın bilimi de sanatı da. Denebilir ki, klâsikteki salt anlam, bilgiyi de saltlaştırmıştır. Kişinin edindiği bilginin kavramı, aynı zamanda salt'lığı da düşündürmelidir hiç değilse. «Modern»i aşırı, «klâsik»i eski bulan kişinin kültürü köksüz olmakla birlikte, evrensel bir kültür de değildir. Kültürel oluşum, hem ulusal'ı, hem de evrensel'i beslemelidir. Evrensel kültür, zamanı aşmış kültüredir. Modayla ilgisi yoktur. Zaman, ancak uygulandığını etkiler böyle bir kültürün. «Modern», bir zamanlar «klâsik» olan yeni bir görüşün ortaya çıkışıdır. Genellikle değişen, sanatın öz'ü değildir, adıdır. Ne ad verilirse verilsin sanat, sanattır. Başka biri, sanatı başka bir ad altında geliştiriyor da, o da sanat değilse, eksiklik sanatta değildir; kişinin ona verdiği yorumdandır. Toplum başka başka adlar vererek en eski bir sanatı, yeni bir biçimle diriltebilir. Bu konulardaki çekişmelerin boşluğu, böyle bir gerçeğe dayanıyor. Bu yüzden bir sanatı eskiliği ya da yeniliği yönünden değil, değeri ve çağdaş düzeydeki anlamı yönünden tartışma konusu yapmak daha olumlu sonuca götürür kişiyi. Sanat sözünü dillerinden bırakmadıkları halde, sanatla dıştan bile bir ilgileri bulunmayan birtakım bağnazlarsa ancak bu çekişmelerle varlık göstermek isterler. Yani, sanatın namusunu yok ederek bilgisizliklerini süslü bir örtü altına gizlemek

isterler. Sanatın değerini bu yönden eleştiren kişinin sağlam sonuçlara varması doğal bir sonuçtur. Sanatta, eleştirel yetki, klâsik ya da modern sanatın estetiğini kavrayabilir. Bu estetiği araştırırken, çevresel gidişi gözönünde tutup, köksüz aşırılıkların etkisinde ezilmemeye çalışılmalıdır. Burada önerdiğimiz köklü bilgiye, bir okuma yöntemiyle varılabileceği bir gerçektir. Bu yöntem, eleştirel yöntemdir. Kıyaslamalar, bilginin zaman içindeki değerini kavrama, bu yöntemin uygulanışını gösteren kanıtlardır. Bu yöntemle okuyan kişi, ayrıca, hoşgörüyle düşünmeyi, kişisel düşünceleri, gene bu özelliğiyle değerlendirmeyi başarır. Böyle bir görüşü kavramış kişi, başarı yollarını kuran kişidir. Böyle bir alışkanlıktan yoksun kişi, şunun bunun etkisinde kalır; şunun bunun dediğine uyar. O, başkasının düşüncelerini, kendi varlığı gibi satmaya çalışır. Onun için iyi ya da kötü sonuca bilinçle varma sözkonusu değildir. «Tabu»laştırdığı kişilerin iyi ya da kötü dedikleri önemlidir. Böyle kişilerin «orjinal» bir çocuk oyuncu gibi iyi kurulmuşları azınlıkta değildir. Bir «hacıyatmaz»a taş çıkartanları da az değildir. Atinali Timon'u erdemine inandıran sağlam kişilerin en zıt yönlüleri bunlar arasından çıkar. Sahte kalem sahipleri, süslü söylev düzücüler, şiirlerin en ballısını yazanlar bunların arasından çıkar. İnandıkları kişilerin gölgeleri üzerlerinden gidince güneş görmüş yarasa güllüncülüğüne düşerler. Bir okuma eyleminden ve yönteminden yoksun kalmış kişiler hakkında kısa bir çizgidir yukarda belirttiğimiz. Yöntemli okuma, kişinin erdemli oluşuyla bile ilgilidir. Shakespeare'in Prospero'su böyle düşünce eylemlerinden geçmiş bir erdem'i simgeler. Kara güce, bilinçsive (Caliban), karşı çıkan aydın bir erdem , bilinçli bir kişiliktir Propero (1).

Devamı sayfa: 26

-
- (1) Shakespeare'in «Fırtına» adlı yapıtı. Milli Eğitim Bakanlığı klâsikleri arasında çıkmıştır.

Tanrı Benden Esirgedi

Endam sende, ruh sende, hoş mana var çehrende,
Gülüştün ve bakışın, deva olur, her derde.
Şakıyan bir bülbülsün, asla solmayacak gül,
Eşsiz, şuh güzelliğin, dolaşır hep dillerde.

Gönüllerden taşarda, şen ruhlara akarsın,
Güzel olan her şeyde, muhakkakki sen varsın.
Aşıktır sana herkes, sümbül, gül, hatta bülbül,
Neden tutkun ve vurgun olanları yakarsın?

Çok zeki ve kurnazsın, şeytanî bir halin var,
Ne olur artık kalksın, aramızdaki duvar.
Hayatım, sarıl bana, söyle, okşa sev ve gül.
Mes'ut olurum o an, murada ermiş kadar.

Görüp, öptükçe seni, hep kendimden geçerim,
Tatlı aşk kâsesinden, yudum, yudum içerim.
Seni okşarken ruhum, bizi kaplar hayal tül,
Senden uzaklaşınca, yakar beni kederim.

Başkasına okşatma, öptüğüm gül bedenini,
Nasıl unutturum ben, sarılışını senin.
Gayrısına bağlanmak, olur en ağır bir zül,
Dudağımda ateşli, o yakıcı busenin.

Seni yıllarca önce, görüp te tanımuştım,
Ah bir olsun diyerek, ne çok şey adamıştım.
Beklediğim aşk doğsun, yanıp da olmasın kül,
Benim olasın diye, Tanrıma yalvarmıştım.

Hayrettin HANAĞASI

Harpur Dergisinden

Ağın Sınırlı Sorumlu Arsa ve Konut Kooperatifi Kuruldu

Merkezi Malatya'da bulunan, Ağın Sınırlı Sorumlu Arsa ve Konut Kooperatifi, Malatya'da bulunan hemşerilerimiz tarafından kurulmuş bulunmaktadır. Kooperatif tüzüğünde de açıkca belirtildiği gibi; kuruluşun amacı Malatya'da oturan hemşerilere sosyal konutlar yapmak, bundan daha da önemlisi, bütün hemşerileri biraraya getiren bir AĞIN mahallesi kurmaktır. Gurbette bulunan hemşerilerin birbirlerini görebilme, gerektiğinde maddi ve manevi destek olabilme özlemlerini yerine getirmek için başvurulmuş bu eylem hızla ilerlemektedir. Tüzük Bakanlıktan onanıp gelmiştir. Malatya'da yapılması gereken ufak tefek işlemleri de bu günlerde tamamlanacaktır. Bu günkü duruma göre, yapılacağını düşündüğümüz mahallelerimiz, yüz evlik, bahçeli olması şeklindedir. Bunun için gerekli arsa araştırılmakta tasarlanan bazı yerler bulunmaktadır. Tahmin ettiğimize göre; bu şekilde bir eylemle çok ucuza arsa alabileceğiz, parselaj ve sosyal kuruluşlar için harcamalardan sonra bile, bu gün Malatya'da satılan arsaların yarı fiyatını aşmayan yer elde edebileceğiz. Ancak bunun için gerekli üye sayımızın bir an önce saptanması çabası içindeyiz ki; bu da yukarıda belirttiğimiz gibi, alınacak arsa büyüklüğü için gereklidir. Bir aşamaya gelindikten sonra, artık üye kaydı durdurulacağından, giriş koşullarını duyurmak istiyoruz.

Kooperatifimiz ana tüzüğüne göre, ortaklık hakkı 500 liralık paylarla olmaktadır. Kooperatife üye olabilmek için de Ağın yahut Ağın'ın yöre ilçelerinden olmak gerekmektedir. Bu durum Ağın İlçemizden üye sayısını tamamlayıp tamamlamamıza bağlıdır ki; yine tüzüğe göre Yönetim Kurulumuzca üyeliğe kabul edilmeyenler için bir sorumluluğumuz da yoktur. Şimdiki duruma göre üye sayısı 20 yi bulmuştur. 9 Kasım 1969 günü bir danışma toplantısı düzenlenmiş olup, burada Malatya'da bulunan hemşerilerimizle

konu üzerinde tartışma yapılacaktır.

Kooperatifimize üye olacak hemşerilerimizin birer yazı ile Ağın Sınırlı Sorumlu Arsa ve Konut Kooperatifi Başkanlığına - İstasyon Caddesi No. 242 Malatya adresine başvurmaları gerekmektedir. Dilek Yönetim kurulumuzca incelenip, kabul edilip edilmediği de dilekçelerinde gösterecekleri adrese bildirilecektir. Bundan sonra ortaklığa kabul edilen üyemize, ilk girişte ödeyeceği para miktarı da bildirilecektir. (Şimdiki durumda bu para 250 liradır, tüzüğümüze göre ortaklığa giren her üye giriş anındaki eski üyelerin verdiği miktar parayı vermek zorundadır). Kooperatifimize girmekte gecikenler, tırnak içindeki açıklamaya göre, ne kadar geç girerse, o kadar ödeme miktarını artırmış bulunmaktadır. Bu miktar paranın bir kereden ödenmesinden sonra, her ay normal olarak 100 liranın ödenmesi gerekmektedir. Ancak, normal dışı bir durumda, yani çok paranın gerektiği hallerde, Genel Kurul toplanacak, belli olan paranın ortaklara bölünmesi ile verilmesi gereken para miktarı üyelerce ödenecektir. Yine Tüzüğümüze göre de bu paranın defaten ödenmesi gerekmektedir. Normal olarak her yıl olağan toplantıları yapılacak Kooperatifimiz bu kongrelerine ve olağanüstü Genel Kurul Kongrelerine ortaklarımızın kendileri ve kanuni temsilcileri katılabilecek, gerekli hesaplarını sorabileceklerdir.

Çok kısa bir sürede üye sayımızın tamamlanacağını sandığımız Kooperatifimizin iyi bir hizmet göreceğine inanıyor, bunun için gerekli çalışmaya hazır bulunuyoruz. Yine tüzüğümüze göre, elinde parası bulunan hemşerilerimizin üyelik ödentilerinin üstünde bir defada para yatırmaları da mümkündür ki, bu durumlar kendilerine bazı rahatlıklar vermektedir.

Teşvik hemşerilerimizden, çalışma bizdendir.

Yönetim Kurulu

U Z A K T A N

== Ağın'a Özlem ==

Fırat boylarında atım otlasın,
Gem vurmayın sakın; koşsun, atlasın;
Sazımı odamda duvara asın,

İstemem sesini rüzgârlar bile
Yüklenip gelmesin bu gurbet ele.

Her şey orda güzel : Işık, renk, buğu...
Seslerin tanıdık, bildik olduğu;
İçimde yer etti artık bu duygu :

Ben, ne senden ayrı çiçek kokladım
Ne isterim sensiz anılsın adım.

Sana uğramıyan yollar olur mu?
Bağrından akımıyan sular olur mu?
Sensiz çiçek açar, bahar olur mu?

Ya bir koku gibi boşal odama
Ya ben gelem, ya gel sokul rüyama.

Orhan BEYELMALI

HALKEVLERİNİN

İkinci Dünya Savaşı sonrasında getirildiği en ilginç yeniliklerden biri de, başka uluslar üzerinde egemenlik kurma düzeninin nitelik değiştirmesi olmuştur. Bu düzenin silâhı, ne toptur, ne tüfek, ne de atom bombasıdır. Düzenin kurulması, tutunması, sürdürülmesi daha çok kuşku, çıkar ve üstünlük sağlama, umutlandırma vb. gibi çok etkili psikolojik etmenlere dayanmaktadır.

Günümüzde, Arap-İsrail çatışması bir yana, hiç bir anlaşmazlığın toprak sorununa dayanmadığı görülmektedir. Gerçekte toprak, duruk bir varlıktır. Onu işleyen, değerlendiren insandır. Öyle ise, topraktan önce insanları kazanmak ya da avlamak gerekmektedir. Bunun içindir ki, yazılı sözlü, eylemli bütün çabalar insanı etkileme yönünde işlemektedir.

Türkiye'yi, bu etkilerin dışında saymak, ya saflık olur ya da vurdumduymazlık. Yeni dünya görüşleri kazanma, yeni teknolojinin isterlerine uyma, uluslararası ilişkilerde yer alma amaçlarıyla, elbette ki biz de katılacaktık bu kervana. Hem de öyle oldu. Ama, bu etkiler furyasının altında yatan acı gerçekleri sezemediğimiz besbelli. Bugünkü yakınmalarımızın, tedirginliğimizin, şaşırılmışlığımızın nedeni de bu gözü kapalı bağlanışımız olsa gerek.

Her ulus, kendi değer yargılarını, kültür ürünlerini başka uluslara benimsetmek ister. Çünkü, o ulus, değer yargılarını, kültür ürünlerini yayabildiği oranda güçlenir, dünyada söz sahibi olur. Olanaklar, fırsatlar bulursak, biz de yapmak isteriz bunları. Bundan daha doğal ne olabi-

NURİ ONAT

GÖREVLERİ

lir ki... Peki ama, yabancı kültür saldırılarına çanak tutanlara ne diyelim...

Bundan böyle yemeğinizi bir lokantada değil, «Restaurant» da yiyeceksiniz. Akşam olunca, otelde değil, bir «Hôtel» de yatacaksınız. Kendi elimizle yetiştirdiğimiz karpuzun ve portakalın adları bile bir süreden beri «Washington» oldu. Bayanlar, artık bir kadın berberinde değil de, bir «Kuaför» de kestirecekler saçlarını.

Gideceğiniz gazinonun adı, ya «Paris» tir, ya «Londra» ya da «New York'tur.» Elbisemizi temizleyen temizleyici, kola yapan kolacı da ayak uydurdu bu yenileşmeye (!). Bu salgın'ın, yakında küçük kasabalarımızı da saracağı apaçık. Çünkü, herkes birbiriyle yarış ediyor.

«Ne çıkar bunlardan?», «Ne önemi var bunların?» denilebilir. Hem de denilmektedir. Bizce çok şey var bunlarda. Düşünelim bir kez. Gerçekten de bunlardan bir şey çıkmazsa, bunların önemi yoksa, niçin doluşuyorlar Türkiye'ye?... Çok sevdikleri için mi, kara gözlerimiz için mi dersiniz?

Hayır, ne çok sevdikleri için, ne de kara gözlerimize tutkunlukları uğruna oluyor bu çöreklenmeler. Düpedüz kendilerini beğendirmek, şirin görünmek için, kültürümüzün üzerinde tepinmek için akın ediyorlar Türkiye'ye. Unutulmamalıdır ki, bu çabaların kökeninde ulusal birliğimizi bozmaya yönelmiş kötü niyetler vardır. Londra'da, Paris'te, Bon'da, Roma'da, Nis'te ya da New York'ta, Washington'da Hakkâri Oteli, Muş Gazinosu, Bolu Lo-

kantası, Antep Kebapçısı, Elâzığ Folklor Kulübü vb.... var mıdır dersiniz?... Görenler, görenlerden işitenler varsa söylesinler. Varsa bile, oralarda ve eğlence yerlerinde Türk oyunları oynanır, Türk şarkı ve türküleri söylenir mi?

Yabancı kültür ürünleri Türkiye'de kol geziyor. Her yerde o yabancı sesler, o yabancı oyunlar... Oysa, Türk folkloru, yabancı ülkelerde alkış topluyor, yüksek dereceler kazanıyor. Biz, bunları bırakmıyız da, çocukların eğlenmesi için düzenlenen sünnet düğünlerini bile curcunaya çevirmişiz.

Halkevleri, 1950'lerden önce, kültürümüzün soylu ürünleri olan folklorumuzun kaynaklarına inerek çok verimli sonuçlar sağlamıştır. Ne var ki İkinci Dünya Savaşı sonrasının karışık ortamı, o kurumu da çökertti. Şimdi, yeniden doğuş sancıları çekiyor Halkevleri. Bu girişimi bütün gücümüzle desteklemek zorundayız. Halkevleri bir daha uyutulursa, kültür kaynaklarımızın büsbütün unutulmasından korkulur.

Geçen gün televizyonda bir açık oturum vardı. Konu da Halkevlerinin görevleri idi. Konuya iyi eğildiler konuşmacılar. Pürüzsüz ilkelerin peşinde oldukları besbelliydi. Ancak, bazı konular var ki, bunlar üzerinde yeterince durmak gerekmektedir. Açık oturumda, daha çok sonuçlarla ilkeler üzerinde duruldu. Oysa, o sonuçları etkileyen nedenlerin de ayrıntılarıyla belirtilmesi gerekirdi. Bunlara değinilmedi. Bizce, halkı, aydınları, hele yarın aydınları uyarmak için en etkili yol da bu olmalıdır.

Halkevlerinin birinci dönem çalışmaları, oldukça kapalı bir toplumsal ortamda geçmiştir. Bu nedenle, çalışmalar, daha rahat olmuş, verimli sonuçlar doğurmuştur. Başlamak üzere olan ikinci dönemin koşulları daha ağır, daha çetindir. Hem yeniden kaynağa inilecek, hem de asalaklara karşı gelinecektir bu dönemde. Birincisi oldukça kolay. Çünkü, kaynak kurumamıştır. En güç çağılıtlarla akmaktadır. Yalnız, unutulmamalıdır ki, çölleşen topraklarda yiten bir ırmak gibi bizi nimetlerinden yoksun bırakmaktadır. Ama, ne de olsa var olan bir gerçek bulunuyor karşımızda. O kaynak, bütün soyluluğu ile aydınların ilgilerini beklemektedir.

İkinci aşama, yukarıda da belirtildiği gibi, hem zordur, hem de çetindir. Çünkü, ilk ağızda, «Baticılığı benimseyen bir ülke nasıl olur da ona sırt çevirebilir?» tepkisiyle karşılaşılacaktır. Bu tepkinin üzerinde biraz durmak gerekiyor.

Baticılığı belirleyen bilimsel görüş, teknolojik tutuş, kültürel davranış, ne yalnız bazı ulusların ürünüdür, ne de bazı ulusların tekeli altındadır. Baticılık, bütün ulusların binlerce yıldan beri süregelen çabalarının birikimidir. Kaldı ki Baticılık, bir coğrafya kavramı da değil, bir görüş açısıdır. Bugün, Batı'da bulunup da Baticı olmayan uluslara raslandığı gibi, Doğu'da yerleşip de Baticı olanlara da tanık olmaktayız. Öyle görüyoruz ki, bu gerçeği kavramaya yanaşmadan, uzun bir süre daha çıkış yolumuzu aramak zorunda kalacağız.

Baticılığın bir özelliği de, ulusal birlik ve benliğe çok önem vermesidir. Batı'da, toplumsal katlar, politik görüşler ne denli ayrılık gösterirse gösterebilir, ulusal birlik ve benlik söz konusu olduğunda bütünleşme görülür. Bu birleşme ve bütünleşmeyi sağlayan da kültürdür. İşte,

Halkevleri, her şeyden önce, bütünleşmeyi engelleyen etmenleri ortadan kaldırmak zorundadır. Bu yapılmadıkça, bir kısır döngü içinde kalınacağı apaçıktır. Ölü dönem diyebileceğimiz 1950-1960 arası bu görüntüdedir. Başarı için, hiç bir politik akıma sarılmadan, hiç bir yabancı görüşün savunucusu olmadan, yalnız ve yalnız Türk kültürünün dirikliği, uluslararası alanda beğenilir, aranır, sevilir niteliğe kavuşturulması ilk ödev olmalıdır.

Halkevleri, Atatürkçülüğü oluşturan, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma ilkesini bilimsel açıdan bilinçleştiren, Türkle ve Türklüğe yaraşır nitelik taşıyan kurumlardır. Bu bakımdan, onların görevleri, ulusal olduğu ölçüde insancıl, bireyselliğe değer verdiği kadar da toplumsaldır. Açıkçası, Atatürkçü olmayan bir Türk devrimi düşünülemeyeceği gibi, devrimci olmayan bir Halkevi de söz konusu edilemez. Bu bilince vardığımız gün, mutlulukların en yücesine erişeceğimiz unutulmamalıdır.

Bir konu daha var. Salon toplantılarında sessizce dansları seyredenler, ulusal oyunlarımız oynanmaya başlayınca, çılgınca alkışlarıyla en içten gösterilerini yapıyorlar. Bunu niçin değerlendirmiyoruz? Demek ki kaynak kurumadığı gibi, istek de sönmemiştir. Halkevleri, düzenleyecekleri ekipleriyle bu akımı rayına oturtabilirler.

Halkevleri, «Millî benlik mahvedilmedikçe bir millet fethedilemez...» sözünü bir formül olarak almalıdır. Devrimci, Atatürkçü atılımlarla işe koyulmalıdır. Devrimciliğe, Atatürkçülüğe sırt çevirenlere, bu çatı altında hiç yer verilmemelidir. Yeter artık iki yüzlülerin Türk toplumunu torpilledikleri!...

Sorumluluğu büyük olan bu ödevin onur payı da büyük olacaktır. Bütün Halk-evlilere selâm, sevgi ve saygılar...

mutluluk

Yırtıldı
Dört yanını saran karanlıklar
Dünyamın,
Yırtıldı umutlarımın üstündeki
Kapkalin perde,
Belirdi yepyeni yaşamlar,
Yepyeni düşlere
Evrende.....

Gözlerimin yeşilliklerinde
Geziniyorsun,
Saçlarım takılıyor parmaklarıma,
«Samanyolu» dökülüyor
Dudaklarımdan
Bağrıma
Tüm Karamsarlıklarımı unuttum
Trende.....

Şaşmayın, niçin güneş
Kıpkızıl diye.
Ne yapsınki zavallı,
Zira benim güneşim kol geziyor artık
Göklerde.....

Melâhat KANDEMİR

Ç i L E

Geçenlerde biri bana
Annem ırgatlık eder dedi
İnanmadım...

Dün Annemi komuşuda
Orak biçerken gördüm
Ağladım.....

A. Muhlis ÖZÇELİK

DUYDUKLARIMIZ.

Ağın Kültür Derneği Malatya
Şubesinin Aylık Haber Bülteninden
Alınmıştır

★ Elâzığ'da Karayollarında çalışmakta bulunan, Kemal Çelenk hemşerimiz tutulmuş olduğu Menenjit hastalığından tedavi için gönderildiği Malatya Sosyal Sigortalar Hastanesinde kurtulamıyarak, 31/Ekim/1969 günü hayata gözlerini yummuştur. Değerli ve popüler varlığının yitirilmesinden ötürü, üzüntülerimizi belirtirken; ağabeyleri Abdurrahman Çelenk, Mustafa Çelenk ve yakınları ile hepimize başsağlığı dileriz.

★ Ağın'ımızın Saraycık köyünden Hacıkara'nın oğlu Celâl diye tanınan genç ve köyde sevilen hemşerimiz, Ekim ayının ortalarında, gece köy kahvesinden dönerken, av tüfeği ile vurulup öldürülmüştür. Geçen yıl İstanbul'da şüpheli bir şekilde ölen diğer kardeşinin acısı ile üzüntülü iken, bu kere de bu olayla acıya giren değerli ağabeyleri Nurettin arkadaşımıza, başsağlığı dileklerimizi yollarız.

★ Adana TCDD. 6. İşletme Müdürlüğünde Yol Bekçiliği yapmakta olan, Andiri mahallemiz halkından, Mehmet Karaman (Tevfik diye tanınır), uzun süreden beri tedavi edilmekte olduğu, TCDD. Eskişehir Hastanesinde hayata gözlerini yummuştur. Sessiz ve sevimli bir hemşeri olarak tanınan Tevfik hemşerimize tanrıdan bol rahmet, eşi çocukları ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

ağın

Daima üstünde şu karlıdağın
Eğlenmek, seyretmek, gezmek isterim.
Güzelsin, şirinsin, ziynetsin Ağın
Her taşın toprağın görmek isterim.

Bahçeler, pınarlar şu yeşil bağlar,
Hasret türküleri kalbimde çağlar,
Senden uzak kalan iç çeker ağlar
Sevgiye layıksın, kıymetsin Ağın.

Şairin andığı güzel illerdir
Kadrini bilenler ehil ellerdir
Sana bağlananlar mert gönüllerdir
Mert gönül Kaynağı cennetsin Ağın.

Mehmet

KARABENLİ

— BİRLİKTE —

Şu çam dibinde akan su,
Bir pınarda iki oluk
Biri sen gönüller dolusu,
Biri ben garipsi.
Bir dalda iki çiçek;
Canımın kaygusu,
Sen
Ben ve gerçek
Bir başakta iki taneyiz,
Altın sarısı ekinler örneği,
Şavkımız vurur yüreklere
Nasıl da sevişir gözlerimiz.
Şu günde ısınır,
Şu yağmurda yunarız.
Ayrı çiçeklerden öz toplarız sevgice
İkimiz bir kovanda
Bal yapan arılar.

Cemâl ÇELİKER

ONUN

Dudakları çatlamış
Köylü babanm
Ho!... ço demekten...
Elleri parçalanmış
Saban sürmekten...
Ayakları parçalanmış
Gündüz çalışıp
Gece taban dövmekten...

A. Muhlis
ÖZÇELİK

CEVAT ONAY

Dergimiz çıkmağa başladığı günden beri birlik ve beraberlik konusunda bir dertleşme yapmak istiyordum. Ancak bu gün bu isteğimi gerçekleştirebiliyorum.

Çok güzel atasözlerimiz vardır: (Nerede birlik, orada dirlik... Bir elin nesi çıkar, iki elin sesi çıkar) Bu atasözlerine uyarak sözlerime başlıyorum.

Üzülerek görüyoruz ki Ağın'ımız, en yakın ilçelere göre dahi çeşitli yoksulluklar içindedir. Yalnız yapılamayan işler ve kaçırılan fırsatlar arkasından üzülmekle hiç bir şey elde edemiyeceğimiz de bir gerçektir. Bu durumu değiştirmek için ne yapmalıyız? İşte asıl mesele burada. Bunun üzerinde birlikte düşünelim.

BUGÜNKÜ DURUM :

Ağın'ın belli başlı problemleri, bir bakıma bu gün için çözümlenmiş gibi görülüyor. Nitekim elektrik gelmiştir. Su tesisatı vardır. Sağlık ocağı açılmıştır. Okulları benzer ilçelere göre, eksik değildir. Üstelik Ağın'da, pek az ile nasip olan bir kuruluş daha vardır: Köy İşleri Bakanlığı ev ve el sanatları kursu. O da bu gün için çalışmaktadır. Akşam Kız Sanat Okulu vardır. Orta okul yine benzerleri yanında normal çalışma halindedir. Hal böyle iken daha ne istiyoruz diyebilir miyiz? Hayır. Ne yazık ki diyemiyoruz. Bu sayılanlar Devlet tarafından Ağın'a yapılması gereken hizmetlerdir ki imkân derecesinde yapılmış bulunuyor. Ancak Ağın'daki bu kuruluşlarda çalışacak memur ve hizmetlilerin ihtiyaçlarını karşılayacak ev, eşya ve besin maddelerinin yeter derecede bulundurulması zarureti hemen kendisini gösteriyor. Ağın'a gelen bir görevli, görevine başladığı günden itibaren karşılaştığı bütün ihtiyaçlarının Ağın'da sağlanmasını bekler. Kimden mi? Elbette ki Ağın'lıdan...

Ağın'lı, kendisine hizmet için gönderilen elemanların, paraları karşılığında bütün ihtiyaçlarının sağlanacağına dair güven verebilirse o eleman da görevinde huzur içinde ve randımanlı çalışma imkânını bulur. Yoksa Ağın'da çalışmak durumunda kalan memurlara (nereden buraya düştüm) dedirttikten sonra bizim, Ağın'a hayran hayran medhiyeler yağdırmamızın

BİRLİK VE BERABERLİK

hiç bir gerçek değeri yoktur. İşte bu durumda Ağın'ının bu gün Ağın'da kurulu daire ve müesseselerin çalışmalarını tamamlamak, geliştirmek değerlendirmek ve daha yüksek randımanla işlemlerini sağlamak için yapacağı bir takım işler daha vardır ki bunlar yapılamamaktadır. Her şeyden önce Ağın'da şöyle beş on kişiyi bir arada doyurabilecek bir lokanta, bir aş ocağı yoktur. Yine beş on kişiyi bir arada gece barındıracak bir otelimiz yoktur. Bu yüzden halen çok eski geleneklere dönmek, yani Ağın'a gelenleri hali vakti yerinde olan Ağınlıların misafir etmesi gibi onları minnet altına sokan bir sistemin yaşaması zaruri görülmektedir. Bu misafir, bir de oldukça yetkili bir Devlet memuru ise çok güç durumlar hasıl olmaktadır. Ağın'da istendiği zaman gerekli bir besin maddesini bulmak zaman zaman güçleşmekte, günün bir iki saatinde yapılacak işler için işçi bulmak, hattâ basit bir hammaliye işini yaptırmak başlı başına bir dert olmaktadır. İşte bunlar gibi daha birçok dertler uç uca eklenince kocaman yokluklar zinciri meydana geliyor.

UMULANI VEREMİYECEK BİR DİLEK :

Ağın'da oturan sayın hemşehrilerimiz, dışarda emekliye ayrılan diğer Ağınlıların toptan Ağın'a yerleşmeleri halinde bunların giderileceği, ortadan kalkacağı düşüncesine kapılarak hep bunu öne sürerler. Oysaki dışardaki emeklilerin yerleşmeleri Ağın'da iş gücünden yoksun tüketici kimselerin çoğalmasını sonuçlandıracak, bu da yukarda saydığımız eksiklikleri tamamlamak şöyle dursun daha da çoğaltacaktır.

AĞIN'IN KURTULUŞUNUN TEK YOLU :

Ağın'da ihtiyaca cevap verebilecek bir lokan tanın, bir otelin bulundurulması, gerekli maddelerin gereği gibi alım satımının sağlanması ve buna benzer daha başka işlerin yapılması ancak bunu mümkün kılacak para gücünün toplanıp harekete geçmesi ile mümkündür. Ağın'da bu işlere büyük ölçüde yatırım yapabilecek zenginimiz bulunmadığına göre bunu başarmanın tek çaresi bir kaç varlıklı kişinin iş ve güç birliği yapmasıdır. Sayın Nuri Onat'ın bu sütun-

larda çeşitli yönleri, şekilleri ve sonuçları ile belirtmeğe çalıştığı kooperatifçilik, bu gün Ağın'ın ve Ağın'ının ekonomik kurtuluşunun tek çıkar yoludur.

Bu konular ortaya atılınca, ne yazık ki başlarda endişeli eğilmeler, kışlarda şüpheli çekilmeler, dudaklarda umutsuz bükülmeler belirir ve derhal zihinlerde şu soru manşetlenir :

AĞIN'DA BU MÜMKÜN MÜDÜR? NASIL MÜMKÜN OLABİLİR?

Evet işte başlığa koyduğum kelimelerin tam anlamı ile karşı karşıya geldik demektir.

Ağın'da gelişmeyi, kalkınmayı sağlayacak tek çarenin ortaklık, kooperatifler kurmak olduğunu yukarda belirtmiştim. Bunların kurulmasında ilk şart ise birlik ve beraberlik olduğu şüphesizdir.

Konuya girmeden önce kafalarımızda belirten şüphelerin, endişelerin kaynaklarını arayalım :

Acaba bu güne kadar Ağınlılar tarafından kurulup bozulan ortaklıkların, kooperatiflerin başarısızlığa uğraması mı bizi korkutmaktadır? Gerçek böyle ise yani bir iki başarısızlık, dünya ölçüsünde toplumu kaldıran bu gibi girişimlerden bizi alıkoyacak olursa elimizi kolumuzu bağlayıp kendimizi yokluğun, yoksulluğun derinliklerine yuvarlamaktan başka bir yol kalmıyor demektir.

Halbuki her başarısız deneme bize umutsuzluk, moral bozukluğu vereceğine, onların tutumlarındaki hatalı yönü arayıp bulma, yeni girişimlerde o hatalardan korunma, daha olumlu, daha verimli çalışma gibi dersler vermesi gerekir. Ancak böyle yapabilirsek canlanma, ilerleme fırsatları bulabiliriz.

Sırası gelmişken çok önemli bir konuya dokunmadan geçmiyeceğim. Çünkü kafalarımıza şüphe ve tereddüt zehirini akıtan kaynaklardan biri de budur.

Bilindiği gibi her insanı başarıya ulaştıran, başladığı işin gerekliliğine ve önemine inanması, o konuda olumlu ve yararlı sonuç alacağını dan şüphe etmemesi gerekir. Bu da iş sahibi-

nin sarsılmaz bir inan ve bilgiye, yapıcı bir morale sahip olması ile mümkün olur. Hal böyle iken memleketimizde bunu hiçten sebep ve davranışla alt üst eden çok acı bir gerçekle karşılaşırız. O da şu :

Söze başlamadan önce sayın hemşehrilerimizden özür dilerim. Elbette ki bu sözlerimle hemşehrilerimin hepsini birden suçlamağa ne haddim, ne de hakkım var. Ne de böyle bir niyetim var. Yalnızca herkesin gözlerinin önünde olagelen bir gerçeği belirtmek istiyorum. Evet o da şu :

Memlekete hizmet amacı ile didinip çırpılarak az çok bir şeyler yapmak isteyenlerin elini ayağını bağlayıp onların çalışmalarını engellemek isteyenler var. Niçin ve nasıl mı?.. Hiç. Evet hiç. Sadece dedikodu yapmış olmak için. Başkasını kötülemek, suçlamak için... İşin yapılmasına fırsat vermemek için.. Güya aklı sıra bilgiçlik taslamak, ben de varım diyebilmek için alabildiğine dedikodu makinesini işleterek..

Bu çabalamalar içinde yalanlar, iftiralar, uydurmalar, yakıştırmalar, bazı gerçekleri tersyüz edip olumsuz yorumlamalar gırla gider.. Bunu yaparken de (Neme lâzım benden duymuş olmayın.. Benden söylemesi.. Doğru söz acıdır..) gibi kaçamaklı, inandırıcı pozda bir takım perdeler arkasına geçmeyi de ihmal etmezler. Uzak değil, şu eğitim yurdu üzerine neler söylenmedi. Belki halen de söylenmekte.. Bunlardan kulağımla duyduğum en küçüğünü örnek olarak vereyim: Yaşına, başına, tahsiline, akıl ve mantığına inanmamız gereken bir hemşerimiz bütün kötülemeler ve yermelerden sonra şöyle bağırıyordu : (Bu bina Ağın'ın hiç bir işine yaramıyacak, göreceksiniz..)

Bunun daha garibi ve acısı aynı hemşehrimizi bina hizmete girerken yapılan törende sevince ortak olanların ön safında görmemizdir.

Yine bu yurt yapısı hakkında çeşitli kınamaların, yermelerin yanında (Bu kadar paraya yalık değil mi imiş.) (Bunun yerine şunlar şunlar yapılamaz mı imiş.) gibisinden daha neler de neler...

(Varsın söylesinler ne çıkar) mı diyelim. Evet diyelim ama sonuç hiç de tahmin ettiği.

miz gibi çıkmıyor. Bu sözler, bu dedikodular ne söyleyene, ne de memlekete hiç bir şey kazandırmıyor. Fakat bu işlerde çalışıp yorulanları buz gibi soğutuyor, tiksindiriyor, yaptığına, yapacağına pişman ettiriyor. Aynı zamanda yeni işlere girişmek isteyenlerin de kendilerine güvenini, çalışma gücünü kırıp geçiriyor. Bunun için memleketini seven her hemşehrinin buna benzer söylentileri başladığı yerde susturması, bunu yapanlara (Siz bunun onda birini, yüzde birini başardınız mı ki bunun dedikodusunu yapıyorsunuz) şeklinde sorular sorarak hadlerini bildirmesi, hem memleket, hem vicdan borcudur.

ŞU DURUMA GÖRE KALKINMANIN GEREKTİRDİĞİ DÜŞÜNÜŞ VE DAVRANIŞLAR :

Şu açıklamalar gösteriyor ki Ağın'da birlik ve beraberliğin kurulması için bütün Ağın'lı hemşehrilerimizin ağız birliği yaparak önce şu bozguncu kişileri susturup saf dışı ederken kendilerinin de karşılıklı sevgi, saygı ve güven duygularına sahip olmaları kalkınmanın ilk ve temel yapısını teşkil ediyor.

Söz gelişi üç dört kişinin paralarını birleştirip bir işe girişmeleri için baştan kurucuların birbirlerine inanmaları, güvenmeleri, ortağının yararına çalışmaktan zevk duymaları, kuruluşun temelini kuran temel taşlarıdır. Başka bir deyimle birlik ve beraberliğin temeli önce kafalarda ve gönüllerde atılmalıdır. Ağın'lı kalkındırma gayretini duyanların Ağın'ın ve Ağın'ının toptan yararları konusu karşısında hemen kenetlenmeleri, bu uğurda kişisel yararlarını unutmaları ilk şarttır. Bu gerçekleştiği zaman Ağın'da gelişmenin ve kalkınmanın ilk adımının atılmış olacağına inanıyorum.

ÖRNEKLERLE AÇIKLAMA

Örnekleriyle açıklayayım : Ağın'da bir komşunun yeni bir iş yeri kurması, ve bunda başarı göstermesi her Ağın'lıyı sevindiriyorsa ve tüm Ağın'lı bu kuruluşa yardımcı olmak gayretini içinde duyuyorsa birlik ve beraberliğin temeli vardır. Çünkü bir bölgenin kalkınması mutlaka ve birdenbire büyük işlerle ve büyük girişim-

lerle olmaz. Her şeyde olduğu gibi bu da küçükten başlar. Bir seyyar satıcı, bir küçük el sanatkârı, bir bakkal dükkânı kalkınma yapısının yapı taşlarıdır. Bunların arasındaki sevgi ve saygıya dayanır güvenlik münasebetleri de bunun harcıdır. Hepimiz biliriz ki birbirlerini sevmeyen, birbirlerinin haklarına, görevlerine saygı duymayan toplumlarda korkunç çözümler baş gösterir.

Dükkân komşusunu, iş arkadaşını yıkmağa çalışan iş sahiplerinin başarıya ulaşmalarına imkân yoktur. Çünkü çok kolay olan yıkmak ve kötülük yapmak daima karşılıklı yapılagelmektedir. Kendisi daha iyi ve daha namuslu çalışarak emsalini geçmeğe çalışmak gibi dürüst davranışların hâkim olduğu iş hayatında herkes güven içinde, isteyerek, zevk duyarak çalışır. Bir bölgenin kalkınmasının tek çıkar yolu da budur.

SONUÇ:

Ağın'ın sosyal ve ekonomik hayatında gelişme ve kalkınmanın gerçekleşmesi için her Ağın'ının karşılıklı sevgi ve güven duygusuna sahip olması, bunu da önce kendi iç âleminde kurduktan sonra başkasından beklemesi gibi bir ruh alışkanlığının topluma yayılması lâzımdır. Ancak bundan sonra devamlı ve verimli ortaklıklar, kooperatifler, dernekler kurulur; toplum yararına çalışma fırsat ve imkânlarına kavuşurlar. Ancak böylelikle Ağın'lılar arasında el, gönül ve himmet birliği meydana gelir, bir iş ve bir amaç uğrunda kenetlenme mümkün olabilir.

Bu sonuç her yönden Ağın'ın çehresini değiştirir, yetişkin ve yararlı elemanlarının yurdu terketmelerini önler, hattâ bırakıp gidenleri çeker. Bir cümle ile Ağın'ı sevenlerin büyük ülküsü gerçekleşmiş olur.

Kardeş Matbaası

DİZGİ

BASKI

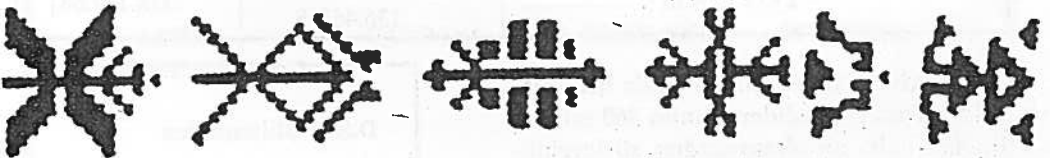
KİTAP

GAZETE

MECMUA

BROŞÖR

Her türlü Matbaa İşleriniz
İçin Emrinizdedir

OKUMANIN ANLAMI

(12. sayfanın devamı)

Bu yönleriyle okuma, kişiyi bilge yapmakla kalmıyor, ona erdem ve onur da kazandırıyor. Bir bakıma insanın yeryüzündeki varlığını bile etkiler okuma. Zamanı en olumlu yönden değerlendiren bu eylem, kitapların sonsuzluğuna vardırır kişiyi. Faust'un çelişkilerini yaşamak erdemini bile duyurur. Kitap, zaman içinde insanın varoluşunu gösteren önemli bir kültür belgesidir. İnsanı çağdan çağa taşıyan, onun sonsuzluğunu belgeliyen uygarlığın bir simgesidir kitap. İnsana bunca yakın olan bir aracın değerlendirilmesi, okumanın o geniş anlamına götürür düşüncüyü. Yani insan, düşündüğü oranda var olur. Eleştirel yönetime bağlı olarak gelişen okuma, iyi anlama, yerinde yorumlar yapma alışkanlığını da kazandırır. İyi anlama, kişiyi yanılgılardan kurtarır, yerinde yorumlar yapabilme de kuşkudan... Kuşkudan sıyrılma, bir «doğru»ya bilinçle inanmadır. Ancak böyle bir zincirleme yöntemle «gerçek»e varılır. Bu da evrensel bir çaba ister. İnsan, evrenselin egemenidir var oluşu nedeniyle. Böylesine bir gerçek, yaşamanın ve var oluşun da anlamıdır. Okuma böylesine bir anlayış değer kazandırır, kişiye. Önemli olan yöntemi elden bırakmamaktır. (Varlık, Sayı : 713)

(9. sayfanın devamı)

Keban Barajı Esas Bünyesi Dışında Yapılan İşler :

No.	Yapılan işler	Dış	İç TL.
1	a - Demiryolu varyantı (47.7 km.) b - Demiryolu varyantı köprüleri	5.557.451 DM —	45.110.342 6.446.182
2	a - Karayolu (304 km.) b - Karayolu köprüleri (846 m.)	1.128.935 DM 136.462 \$	175.996.000 36.116.499
3	Pertek su geçişi (feribot)	—	10.000.000
4	Elâzığ Şeker Fabrikası (nakil)	—	62.498.658
5	Elâzığ Hava Alanı genişletilmesi	—	2.000.000
TOPLAM :		6.686.386 DM 136.462 \$	338.167.681

Hakikî maliyet için sonunda belli olacaktır. Fakat, şimdiden bunun 360 milyon liradan daha az olmayacağını söyleyebiliriz.

D.S.İ. Bülteninden

ÖZEL YEŞİLYURT KOLEJİ

İlk ve Ortaokul

**Gündüzlü ve Yatılı Olarak Kız ve
Erkek Öğrenci Alınır.**

**Haftada On Saat İngilizce
Dersi Yapılır.**

**Seçkin Öğretmen Kadrosu ile
Hizmetinizdedir.**

ADRES : SAHİL CADDESİ, No. 7 YEŞİLYURT — İSTANBUL
TEL : 73 80 01

NEVŞEHİR

ÜZÜM VE MAMULLERİ TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

Nevşehir Belediye Caddesi No. 4/A

TARIMSAL ÜRÜNLERİ DEĞERLENDİRMEKLE
ÜRETİCİYİ DESTEKLİYEN

TASKO BİRLİK

MAMULLERİNİ İFTİHARLA SUNAR.

- Derdalan Şarap
- Derdalan Vermut
- Emir Kalite Şarabı
- Sedir Kalite Şarabı
- Neyzen Köpüklü Şarabı
- Y. Lâle Likörü
- Pastörize Üzüm Sırası

Kuruluş : 1958

Telgraf : TASKOBİRLİK

Telefon : Gen. Md. 245 — Fab. 311

Sicilli Ticaret : 595

Ş E K E R

insan Vücudunun

En Ucuz ve En Tatlı

Enerji Kaynağıdır.

Ömür Uzatmak için Kalbi Yormamak;
Kalbi Yormamak için Şişmanlamamak;
Şişmanlamamak için Açlık Duymamak;
Açlık Dumamak için de,

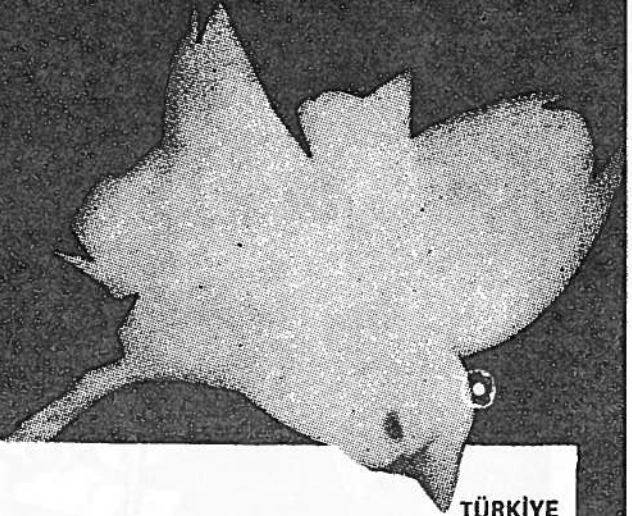
Yemeklerden Biraz Evvel
Birkaç Şeker Yemek Lâzımdır.

BUGÜNÜN
KÜÇÜKLERİ
YARININ
BÜYÜKLERİDİR

ÇOCUKLARINIZI
TASARRUFA
ALİŞTİRİNİZ

T.C.ZİRAAT BANKASI

**GENEL
ÇEKİLİŞİN
SON PARA
YATIRMA
TARİHİ
31 ARALIK 1969 DUR**

**VADELİ HER 100
VADESİZ HER 200 LİRAYA
BİR KUR'A NUMARASI**

TÜRKİYE

**E
M
L
Â
K
K
R
E
D
İ
B
A
N
K
A
S
I**